



BULETINUL EPISCOPIEI



Buletin informativ al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula
Apare cu binecuvântarea † Preasfințitului Părinte Episcop Siluan - Anul XV. Nr. 7 (171), iulie 2017

SĂRBĂTOARE ANIVERSARĂ LA CATEDRALA EPISCOPALĂ DIN GIULA

Praznicul Sfinților Mucenici Epictet și Astion, ținut anual în data de 8 iulie, a fost prilej de îndoită Sărbătoare la Catedrala Episcopală din Giula, în Anul Mântuirii 2017: pe de o parte au fost cinstiți, așa cum se cuvine, acești martiri și mărturisitori ai credinței creștin-ortodoxe care au trăit și pățimit pentru Hristos Domnul, la sfârșitul secolului al III-lea, pe teritoriul Patriei noastre, în vechea cetate

Halmyris, iar din anul 2002 o părticică a Sfințelor lor Moaște a fost adusă și în Catedrala din Giula; în același timp a fost aniversată împlinirea a 10 ani de slujire arhierescă a Preasfințitului Părinte Siluan, care a fost hirotonit și întronizat tot în această Catedrală, ca Episcop al românilor ortodocși din Ungaria, în data de 8 iulie 2007.

În semn de mulțumire adusă Bunului Dumnezeu, pentru acel ceas binecuvântat, în locașul de cult a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhierescă de Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, Chiriarhul locului, împreună cu Preasfințitul Părinte Nicodim, Episcopul Severinului

și Strehaiei și oaspete de seamă la acest eveniment, precum și cu clericii Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. Au participat, de asemenea, conducători

Delia Covaci, Directorul Executiv și Redactorul Șef al Publicației „Cronica”, a AȚRU, Domnul Tiberiu Boca, Redactor la Emisiunea în limba română „Ecr-

aparținând acestei Episcopii, dar și din România. Răspunsurile la strană au fost date de un grup de tineri teologi de la Facultatea și Seminarul Ortodox din

Arad, iar cuvântul de învățătură al zilei a fost rostit, la vremea potrivită, de Preasfințitul Părinte Episcop Nicodim, care a săvârșit și slujba de „Te Deum”, îndată după Sfânta Liturghie, pentru ajutorul și purtarea de grijă arătate de Bunul Dumnezeu



ai instituțiilor românești din Ungaria, ca de pildă Domnul Marius Gabriel Lazurcă, Ambasadorul României la Budapesta și Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, Domnul Gheorghe Șimonca, Deputat în Parlamentul de la Budapesta, Doamna Maria Gurzău Czeglédi, Directorul Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula și alte cadre didactice de la acest Liceu, Domnul Mihai Cerhati, Președintele Autogovernării Românești Locale din Giula, Doamna Eva Iova Șimon, Directorul și Redactorul Șef al Săptămânalului „Foaia Românească” din Giula, Doamna

nul nostru” a Studioului Teritorial MTV1, din Seghedin, Doamna Margareta Tat, Primarul Micherechiului, Doamna Elvira Ardelean, Primarul localității Otlaca Pustă, Doamna Ana Netea Benia, Directorul Școlii Generale Românești din Micherechi și Doamna Director Adjunct Ana Ruja, membri ai Consiliului și Adunării Eparhiale ale Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, călugării și călugărițele de la Centrul Eparhial din Giula și de la Așezământul Monahal Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul”, din Budapesta, alte oficialități și mai mulți credincioși, din Giula, împrejurimi și din localități

asupra Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, în răstimpul celor 10 ani de arhipăstorire a Preasfințitului Părinte Siluan. Câteva dintre realizările mai importante din această perioadă, au fost prezentate apoi de Părintele Origen Sabău, Consilierul Cultural al Episcopiei, care a vorbit despre rolul Bisericii Dreptmăritoare Române în viața comunității românești din Ungaria, despre realizările legate de slujirea arhipăstorească, de restaurările de biserici (Catedrala Episcopală din Giula, Capela și Așezământul Monahal din Budapesta, bisericile din Giula Mică, Apateu, Mi-

(Continuare în pag. a 2-a)

Sărbătoare aniversară la Catedrala Episcopală din Giula

(Urmare din pagina 1-a)

cherechi, Chitighaz, Otlaca Pustă, Săcal, Jaca, Crâstor, etc.) sau de ridicarea unor edificii bisericești noi (Muzeul, sau Expoziția Muzeală Permanentă a Episcopiei, de la Giula, Altarul de vară din lemn și ansamblul de la Catedrala din Giula, de la Otlaca Pustă și Apateu, precum și Paraclisul românesc care a fost amenajat de curând în incinta hotelului „Forrás”, din Seghedin, este închinat Bunevestiri a Maicii Domnului și Sfântului Cuvios Siluan Atonitul, va fi inaugurat în Duminica a V-a după Rusalii, (9 iulie 2017) și va deveni locașul de cult al românilor din acest oraș universitar, în care funcționa până în prezent doar o biserică ortodoxă sârbească, etc.).

De asemenea, au fost evocate și întărirea relațiilor cu Eparhii, biserici și mănăstiri din România, sau pelerinajele efectuate acolo, care au fost deosebit de profitabile, din punct de vedere spiritual și al întăririi identității naționale; programele culturale adresate întregii Eparhii, ca de pildă Festivalul de păstrare și promovare a tradițiilor populare românești, intitulat „La obârșii, la izvor”, ajuns la cea de a IX-a ediție și organizat împreună cu numeroase Centre de Cultură Județene din România, sau programele adresate elevilor și tinerilor, menționând aici Taberele de Religie și Creație, din Ungaria și România și pe cele de Iconografie, de la Jaca, Budapesta, sau Otlaca Pustă.

Un cuvânt de mulțumire a fost rostit apoi și de

Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, care și-a exprimat recunoștința față de Bunul Dumnezeu, pentru chemarea făcută și ajutorul acordat, părinților săi, care l-au adus pe această lume,



lerarhilor care și-au pus amprenta pe viața sa, între care se numără Înaltpreasfințitul Părinte Serafim, Mitropolitul pentru Germania, Europa Centrală și de Nord, Preasfințitul Părinte Sofronie, Episcopul Oradiei și fost Chiriarh al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, predecesorul său și frate de călugărie, sau Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcopul Vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei și fost Secretar Eparhial

al Episcopiei din Ungaria, Preasfințitul Părinte Episcop Nicodim, prezent la această manifestare, dar și față de toți colaboratorii săi apropiați din Ungaria, între care la locul cel mai de cin-

reprezenților corpului diplomatic român, conducătorilor instituțiilor românești din Giula, Budapesta și alte localități, reprezenților presei românești, scrise și audio-vizuale, din Ungaria și România și tuturor celor care i-au fost aproape, în această perioadă. Recunoștința clericilor și monahilor din Episcopie a fost exprimată și printr-un dar special și un coș de flori oferite Ierarhului.

Toți cei prezenți au fost invitați apoi la o agapă comună, din partea Episcopiei, la acest moment aniversar.

Comunitatea ortodoxă românească din Ungaria are un trecut istoric îndelungat, fiind consemnată deja în anul 1651, în manualele de istorie bisericească, prezența și lucrarea Mitropolitului Sofronie, al Cetăților Lipova și Giula; ea a încercat să se organizeze după trasarea noilor granițe, în urma Tratatului de Pace de la Trianon, din anul 1920 și a reușit aceasta, la nivel eparhial, sau mai degrabă vicarial, începând din anul 1946, dar a avut un Episcop Eparhial, în fruntea ei, doar din anul 1999, prin persoana Preasfințitului Părinte Sofronie Drincec, care a condus destinele acestei Eparhii vreme de 8 ani (1999-2007), devenind apoi Episcopul Oradiei. Din anul 2007 și până în prezent, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria este Preasfințitul Părinte Siluan Mănuilă.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Paraclis românesc nou la Seghedin

Credincioșii ortodocși români din Seghedin (Szeged), Ungaria, vor avea de acum înainte propriul lor locaș de închinare.

În Duminica a V-a după Rusalii (9 iulie 2017), Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu un sobor format din Părintele Aurel Becan, Protopop Ortodox Român de Seghedin și Paroh la Cenadul Unguresc (Magyarcsanak), Părintele Pavle Káplán, Preot Paroh la biserica ortodoxă sârbă din



Seghedin, Arhidiaconul Emanuel Văduva și Diaconul Florin Vidican, de la Catedrala Episcopală din Giula, a săvârșit slujba de sfințire, prin ungere cu untdelemn sfințit și stropire cu Agheazmă Mare, a unui paraclis românesc ce va funcționa de acum înainte într-un spațiu pus la dispoziție de Hotelul „Forrás”, din Seghedin și este închinat Bunevestiri a Maicii Domnului și Sfântului Cuvios Siluan Atonitul.

Slujba de sfințire a fost urmată de săvârșirea pentru prima dată a Sfintei Liturghii, în acest paraclis, la care au luat parte credincioși ortodocși români din Seghedin, dar și oficialități, între care s-au numărat Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, Domnul Robert Antal, funcționar consular la Consulatul General al României din Seghedin, Domnul Gheorghe Petrușan, Președintele Autogovernării Românești Județene din județul Csongrad și al celei Locale din Seghedin și Domnul Ștefan Crâsta, redactor la emisiunea de televiziune în limba română „Ecranul nostru” a Sudioului Teritorial MTV1, din Seghedin, împreună cu o echipă de filmare.

Paraclisul a fost amenajat la propunerea și din inițiativa conducerii hotelului „Forrás”, reprezentată de Doamna Hortolányi Váleria, Managerul hotelului și Doamna Director Magdolna Maklári și în urma unor

discuții avute cu Preasfințitul Părinte Episcop Siluan și Părintele Protopop Aurel Becan. Astfel, s-au stabilit condițiile în care poate fi amenajat acest paraclis, care va deservi în primul rând nevoile spirituale ale credincioșilor ortodocși români ce trăiesc în Seghedin, dar va putea fi cercetat și de turiști din acest hotel, care sunt în marea lor majoritate români și sârbi.

La Seghedin, începând din 1996 există și o comunitate ortodoxă românească, formată în jurul Părintelui Aurel Becan, care a stabilit împreună cu Preotul sârb din Seghedin, din acea vreme, Galici Branislav și având binecuvântarea Episcopului ortodox sârb din Ungaria, ca lunar, în cea de-a IV-a duminică a lunii, să fie oficiată Sfânta Liturghie în limba română, în biserica ortodoxă sârbă din acest oraș, ce datează din anul 1778. De atunci, cu consecvență, a fost săvârșită neîncetat Sfânta Liturghie românească la Seghedin, dar fără a avea propriul lor locaș de cult, până acum.

La amenajarea paraclisului și-au adus contribuția mai mulți factori: conducerea hotelului, prin anumite obiecte de mobilier (străni și Masă

de proscomidiar) oferite din partea acesteia; Patriarhia Română, prin Sfânta Masă și Acoperămintele ei; Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, prin alte obiecte de cult achiziționate de la Atelierele Patriarhiei și Parohia din Cenadul Unguresc, aflată sub purtarea de grijă a Părintelui Aurel Becan, astfel încât locașul de cult a fost pregătit pentru sfințirea ce a avut loc în această duminică.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Siluan și-a exprimat bucuria și mulțumirea sufletească pentru această nouă poartă a cerului deschisă pentru românii ortodocși din orașul Seghedin, care de acum înainte vor avea un locaș propriu de rugăciune și a adus mulțumire Părintelui Pavle Káplán și Eparhiei Ortodoxe Sârbe din Ungaria, pentru găzduirea oferită la biserica lor, vreme de mai bine de două decenii și pentru binecuvântarea acordată, care a împlinit astfel și trebuințele spirituale ale fraților lor ortodocși români. Un cuvânt de mulțumire a fost rostit și de către Părintele Aurel Becan, care își va continua astfel activitatea pentru credincioșii săi ortodocși români din Seghedin, într-un nou locaș de cult. Următoarea Sfântă Liturghie românească va fi săvârșită aici peste două săptămâni, în cea de-a patra duminică din această lună, potrivit obiceiului.

Clericii și credincioșii participanți au fost invitați apoi la o agapă comună, oferită din partea conducerii hotelului.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Pro Memoria - Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Justinian Marina

Un apostol neînfricat, un apologet neînfrânt, un propovăduitor dinamic, un mărturisitor neînduplecat, un apărător nemitarnic, un slujitor vrednic, harnic și darnic precum și un părinte bun, milostiv și autentic – acum la împlinirea a patruzeci de ani de la mutarea din lumea această, pământească și nașterea lui în viața cea cerească și veșnică (1901 – 1977)!

Motto: "Chipul Patriarhului Justinian, întipărit în sufletele tuturor slujitorilor și credincioșilor Bisericii noastre, este zugrăvit aici, cu real talent de către medicul său personal, încât oricare dintre noi toți care l-am cunoscut și am slujit în Biserică, în timpul arhipăstoririi sale, parcurgând minunatele pagini de amintiri ale acestor trei decenii, atât de scumpe nouă, suntem copleșiți de emoție.

Patriarhul Justinian a găsit soluții tuturor problemelor Bisericii noastre, care trebuia să-și îndeplinească misiunea sa, în vremuri de cumplită prigoană comunistă atee". Teoctist Arăpașu - Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

În loc de Prolog - Scurtă introducere și prezentare biografică

Patriarhul Justinian Marina s-a născut la 22 februarie 1901, în satul Suișești, comuna Cermegești, din județul Vâlcea, în familia unor agricultori harnici și buni creștini și a primit la botez numele Ioan. A moștenit de la părinții săi, Elena și Marin Ilie Marina, unele însușiri care s-au vădit în împlinirile de mai târziu ale vieții sale.

De la tatăl său, țăran știutor de carte și cu minte sănătoasă, a luat spiritul gospodăresc și voința de a înfăptui binele obștească, iar de la mama sa, care se trăgea dintr-o veche familie de preoți, pe lângă cele dintâi cunoștințe religioase, a primit și a păstrat în suflet deprinderea de a trăi cu evlavie și îndemnul de a nu se abate niciodată de la omenie și dreptate.

Vorbind cu delicatețe și cu duioșie despre mama sa, nu uita să facă legătura între dânsa și slujirea lui preoțească. "Preoția mea - mărturisirea ei - a fost visul sfânt al mamei mele și primii pași pe drumul înțelegerii slujirii lui Dumnezeu printre oameni i-am făcut sub călăuzirea ei curată și evlavioasă. Am avut privilegiul să respir în casa părinților mei duhul unui creștinism autentic, întemeiat pe faptele iubirii lui Dumnezeu și aproapele. Mireasma acestui duh din căminul copilăriei mele, moștenit de la bunicii, moșii și strămoșii mei, vrednici slujitori ai Bisericii și ai țării, pomeniți întotdeauna la mari praznice de credincioasa mea mamă, cu evocări despre trecutul lor religios și patriotic, nu s-a dezlipit de mine niciodată".

Unul dintre înaintașii săi, Părintele Dumitrașcu din Dejoi, fuse se spânzurat în fața bisericii din sat, chiar în ziua de Sfintele Paști, pentru că se ridicase împotriva ienicerilor turci care-i jefuiau pe creștini, iar un alt strămoș se înrolase în fruntea pandurilor de pe Valea Cernei, în timpul revoluției lui Tudor Vladimirescu.

Multe alte fapte ale străbunilor săi, istorisite neîncetat în familie, au lăsat urme adânci în sufletul tânărului fecior de țăran, întreprinzându-i dragostea pentru vatra părintească.

Crescut în atmosfera aceasta de vrednicie a înaintașilor, deseori, în anii copilăriei și ai tinereții, pe care i-a petrecut pe meleagurile

natale, printre țăranii de pe ogoare, și-a ajutat părinții cu brațele la coasă, la sapă și la alte munci. Niciodată nu și-a tăgăduit obârșia sa țărănească și legătura cu brazda străbună. Zestrea moștenită de la părinți, s-a îmbogățit pe parcursul vieții, adâncind și lărgind principalele trăsături ale personalității sale: credința curată în Dumnezeu, dragostea de neam și omenia ridicată la rang de virtute creștină.

Despre studiile sale teologice și începuturile slujirii sale ca preot și învățător

Frământat de dorul sfânt al slujirii Sfântului Altar și având o înclinare nativă spre învățătură, în anul 1915 a intrat la Seminarul Teologic "Sfântul Nicolae" din municipiul Râmnicu Vâlcea, pe care l-a absolvit în anul 1923, obținând în același an și diploma de învățător, în urma examenului depus la Școala normală din acest oraș.

Și-a început lucrarea pe țărâm social la 1 septembrie 1923, ca învățător la școala primară din satul Olteanca, județul Vâlcea.

După un an, la 1 septembrie 1924, s-a transferat, tot ca învățător, la școala primară din comuna Băbeni, județul Vâlcea.

Căsătorindu-se cu Lucreția Popescu, fiica preotului Pavel și Gheorghîței Popescu, din comuna Braloștița, județul Dolj, la 14 octombrie 1924 s-a preoțit pe seama parohiei Băbeni. Îmbinând slujirea de învățător cu cea de preot, s-a dovedit un adevărat apostol și luminător.

În anul 1925 s-a înscris la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București și a obținut licența în anul 1929.

În anul următor a demisionat din învățământul primar și s-a consacrat slujirii preoțești. Manifestând însușiri ce depășeau ogorul de activitate al unui preot de sat, Vartolomeu Stănescu - Episcopul Râmnicului, l-a chemat lângă sine și l-a numit, la 1 noiembrie 1932, director al Seminarului teologic Sfântul Nicolae din municipiul Râmnicu Vâlcea.

Pe aceeași dată a fost detașat slujitor la Catedrala Sfintei Episcopii. Vacantându-se Parohia Sfântul Gheorghe din orașul Râmnicu Vâlcea, la 1 septembrie 1933 a fost transferat, la cererea sa, preot la această parohie.

În anul 1935 a fost numit și confesor al cercetașilor din municipiul Râmnicu Vâlcea, iar în anul 1936 catehet al premilitarilor din oraș.

Acum, la vârsta de 34 ani, în zbuciumul unei munci rodnice și în plin avânt al tinereții, i-a fost dat să sufere și o grea înfrângere, prin pierderea soției, decedată la 18 noiembrie 1935, în vârstă de 27 de ani.

Rămas văduv, nu și-a înfrânt năzuințele generoase de slujitor bisericesc și ostenitor pe țărâm social, ducând o viață curată, închinată lui Dumnezeu și binelui obștească.

Și-a revărsat întreaga afecțiune sufletească asupra celor doi copii ai săi, Silvia și Ovidiu, cărora le-a fost și tată și mamă, asigurându-le o instruire înaltă și o educație aleasă.

(Continuare în numărul următor al Buletinului)

Dr. Stelian Gomboș
(București)